

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกกำลังก้าวเดินไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกัน เพราะนับวันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์กำลังรุกหน้าและเข้ามามีบทบาทในสังคมมนุษย์มากขึ้น มนุษย์ทุกคนต่างกำลังเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ในชีวิตที่จะเกิดขึ้นในโลกของชีววิทยารวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัจจุบันจะเห็นว่าองค์ความรู้จากหลากหลายมิติทางด้านวิทยาการ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่ ที่ได้มีการคิดค้นการผสมเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย การรู้ถึงข้อมูลพันธุกรรมของมนุษย์ การคัดเลือกพันธุ์ การคัดเลือกเพศ การเพาะเลี้ยงตัวอ่อนมนุษย์เพื่อนำเซลล์ต้นกำเนิด (Stem Cell) มาวิจัยและบำบัดรักษาโรคต่างๆ ตลอดจนการโคลนในพืช สัตว์ และก้าวหน้าไปถึงการโคลนมนุษย์ได้มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องตามระดับสติปัญญาและความสามารถในการศึกษาเรียนรู้ของมนุษย์โดยผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญล้ำหน้าจนเพิ่มพูนเกิดเป็นองค์ความรู้และทฤษฎีใหม่ที่เกิดขึ้นในอนาคต

การโคลน (Cloning) หมายถึง การคัดลอก หรือ ทำซ้ำ (Copy)¹ หรือเรียกอีกอย่างว่า การทำสำเนาพันธุกรรม การเกิดฝาแฝดก็เหมือนเป็นการสำเนาพันธุกรรมโดยธรรมชาติ การทำสำเนาพันธุกรรมไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับมนุษย์ เพราะในอดีตที่ผ่านมามนุษย์รู้จักการทำสำเนาพันธุกรรมอย่างง่ายๆ เช่น การตอนกิ่งหรือการปักชำในพืชบางชนิด การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ต่อมาเมื่อวิทยาการทางวิทยาศาสตร์ในระดับโมเลกุลมีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น นักวิทยาศาสตร์ก็สามารถโคลนเซลล์และยีนของพืชได้สำเร็จ² และต่อมาก็ได้มีการพยายามโคลนเซลล์ของสิ่งมีชีวิต ในราวปี ค.ศ. 1960 ปรากฏว่า John Gurdon นักสัตววิทยาจากมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด สามารถที่จะโคลนสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง คือ “กบ” ได้สำเร็จ แต่กระนั้นก็ดี

¹ ดวงดาว กิรติگانนท์. (ม.ป.ป.). *จริยศาสตร์กับการทำโคลนมนุษย์ Ethics and Human Cloning*. ผลงานทางวิชาการภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

² ยงยุทธ บุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ. (2547). *โคลนนิ่ง : เทคโนโลยีสะท้านโลก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

ความแตกต่างระหว่างการเจริญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตครึ่งบกครึ่งน้ำ (Amphibian) กับมนุษย์ก็มีความแตกต่างกัน เพราะสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นสามารถเจริญเติบโตได้ในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ¹ แต่สำหรับมนุษย์การเจริญพันธุ์ต้องอาศัยครรภ์ของมารดาซึ่งมีความสลับซับซ้อนกว่ามาก ความพยายามในการโคลนสิ่งมีชีวิตที่เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammal) จึงได้เริ่มต้นอย่างจริงจังนับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา และในที่สุดเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม ค.ศ. 1996 ดร.เอียน วิลมุต แห่งสถาบันวิจัยรอสลิน ประเทศสกอตแลนด์ ก็ได้ทำการโคลนสิ่งมีชีวิตที่เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดแรกสำเร็จ นั่นคือการกำเนิดของลูกแกะ ชื่อ “ดอลลี่”⁴

นับเป็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญอีกก้าวหนึ่งของมนุษย์ เพราะถือเป็นครั้งแรกที่นักวิทยาศาสตร์สามารถทำการโคลนสิ่งมีชีวิตที่เลี้ยงลูกด้วยนมได้ ปรากฏการณ์ครั้งนี้ได้สร้างความหวังแก่กลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถมีบุตรได้ด้วยวิธีการตามธรรมชาติว่า การโคลนในลักษณะเช่นนี้อาจสามารถนำมาใช้กับมนุษย์ เพื่อช่วยให้ความต้องการมีบุตรเป็นไปได้ตามความประสงค์ ขณะที่นักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งเห็นว่า เทคนิคที่ใช้ในการโคลนของดอลลี่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบำบัดรักษาโรคหรือความผิดปกติทางพันธุกรรมบางชนิดได้ แต่ในทางกลับกันสังคมส่วนหนึ่งกลับมีความเห็นว่าการนำเทคนิคในการโคลนของดอลลี่มาใช้กับมนุษย์นั้นเป็นการฝ่าฝืนหลักศาสนาและจริยธรรมอย่างรุนแรงและการโคลนมนุษย์จะก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ทั้งปัญหาค่อมมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากกรรมวิธีเช่นว่านี้ ครอบครัวยกของบุคคลนั้น ปัญหาด้านจริยธรรม ศีลธรรม กฎหมาย ซึ่งมีผลต่อสังคมโดยรวม การโคลนมนุษย์เป็นปัญหาที่มีการถกเถียงกันมาอย่างต่อเนื่อง เชื่อกันว่านักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะสร้างมนุษย์โคลนขึ้นมาได้จริงและมีหลายประเทศที่ได้มีการกล่าวอ้างว่าได้สร้างมนุษย์โคลนขึ้นมาแล้ว แต่ยังไม่มีการทำอย่างเป็นทางการในขณะนี้ ต่อไปในอนาคตคาดว่าจะมีการสร้างมนุษย์ด้วยวิธีดังกล่าวอย่างแน่นอนเพียงแต่หาเหตุผลมาสนับสนุนให้ได้ว่าทำไมจึงควรทำ เรื่องนี้มีการโต้แย้งในประเด็นทางจริยธรรมซึ่งฝ่ายสนับสนุนมีความเห็นว่าการโคลนมนุษย์เป็นความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพที่ควรส่งเสริม เพราะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยและบำบัดรักษาโรคต่างๆ การขยายพันธุ์ การสืบพันธุ์และสามารถโคลนบุคคลสำคัญของโลกที่มีความสามารถโดดเด่น ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายอะไร ขณะที่อีกฝ่ายคัดค้านด้วยเหตุผลสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยและความถูกต้องของการสืบทอดเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่สมศักดิ์ศรี ตลอดจนการดำรงไว้ซึ่งความสมดุลของธรรมชาติ

¹ เรื่องเดียวกัน.

⁴ ยงยุทธ ยุทธวงศ์ และ ศุภชัย หล่อโลหการ. อ้างแล้ว.

อย่างไรก็ตาม ยืนยันว่าการ โคลนมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการ โคลนเพื่อการบำบัดรักษาโรคหรือเพื่อการสืบพันธุ์ มีความเจริญก้าวหน้าจนประสบความสำเร็จมากขึ้นเท่าใด ก็มีคำถามจากสังคมในประเด็นทางกฎหมายที่นักกฎหมายจะต้องค้นคว้าหาคำตอบคือ ชีวิตของมนุษย์เริ่มต้นเมื่อไร มนุษย์โคลนและเซลล์ต้นกำเนิดทุกชนิดมีสถานะอย่างไร มนุษย์โคลนและตัวอ่อนมนุษย์ถือเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติหรือบุคคลตามกฎหมายหรือไม่ แหล่งที่มาซึ่งเซลล์ต้นกำเนิดและการได้มาของตัวอ่อนของบุคคลอื่นจะต้องได้รับการยินยอมหรือไม่ ความเป็นบิดามารดาของทารก สิทธิของทารกที่จะทราบแหล่งกำเนิดของตัวเอง และลักษณะของการกระทำใดที่ถือว่าผิดกฎหมาย ทั้งนี้เราจึงต้องมาศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ควรยอมรับให้มีหรือเกิดขึ้นได้ในสังคมไทยระหว่างการ โคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์เกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เพื่อหาคำตอบและวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ภายใต้กฎหมาย สิทธิบัตรไทยจะให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในการขอรับสิทธิบัตรการคุ้มครองสิทธิบัตรในมนุษย์หรือการประดิษฐ์ที่ได้จากร่างกายของมนุษย์แก่ผู้ประดิษฐ์จากการ โคลนมนุษย์หรือไม่ และกฎหมายสิทธิบัตรจะสร้างกฎกติกาขึ้นมาควบคุมป้องกันอย่างไรบ้าง ซึ่งคำถามเหล่านี้นอกจากจะเป็นปัญหาทางกฎหมายดังกล่าวแล้วยังมีผลกระทบถึงแนวคิดทางจริยธรรม ผลกระทบในระดับบุคคล ระดับครอบครัวและระดับสังคมหรือชีวจริยธรรม เนื่องจากแหล่งที่มาของการ โคลนมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการโคลนเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์นั้นมาจากร่างกายหรือตัวอ่อนของมนุษย์ทั้งสิ้น จึงมีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจ สิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งการดำรงชีวิตของมนุษย์ จึงต้องมีกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักจริยธรรม

ตามที่ได้กล่าวไปว่าการ โคลนมนุษย์นั้นเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายและตัวอ่อนของมนุษย์ ฉะนั้น การได้รับความยินยอมให้มีการ โคลนมนุษย์ทั้งการทำเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์จากสังคม รวมถึงการบอกกล่าวถึงเหตุใดจะต้องมีการ โคลนมนุษย์ ผลดี ความเสี่ยงและผลกระทบของการกระทำดังกล่าวจากผู้กระทำนั้นเป็นผลโดยตรงและเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งถ้าหากแต่ละประเทศปล่อยให้มีการกระทำดังกล่าวขึ้น โดยรวบรัดหรือละเลยขั้นตอนดังกล่าวไป อาจนำมาสู่ความรับผิดชอบทางกฎหมายหรือความไม่เหมาะสมทางด้านจริยธรรมได้ เพราะเป็นการกระทำโดยมิชอบตามกฎหมายและไม่เคารพถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเกี่ยวกับ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล โดยเฉพาะความทรงสิทธิในกฎหมายสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร อันได้แก่ สิทธิบัตรอาจทำให้ผู้ทรงสิทธิมีสิทธิเหนือบุคคลอื่นหรือร่างกายของบุคคลอื่น อันมีลักษณะเช่นเดียวกับการเอาคนลงเป็นทาส (Slavery) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในสิ่งมีชีวิตมีค่าเท่ากับให้มีสิทธิในความเป็นเจ้าของชีวิต สิทธิเด็ดขาดตามกฎหมาย สิทธิบัตรจะทำให้ผู้ทรงสิทธิกลายเป็นเจ้าของมีสิทธิเหนือชีวิตมนุษย์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเป็นการทำลายต่อบรรทัดฐานทางจริยธรรมในสังคมและกฎเกณฑ์ทางกฎหมายเป็นอย่างมาก

อนึ่ง ในการใช้ประโยชน์จากการโคลนมนุษย์ทั้งการทำเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์ หากปิดกั้นหรือเข้มงวดจนเกินไปก็อาจเป็นสิ่งกีดขวางการเรียนรู้แนวทางและทฤษฎีใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้สำหรับการพัฒนาระบบสาธารณสุขและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทางเทคโนโลยีชีวภาพของไทย การรับรู้หรือยอมรับถือเป็นการเปิดโลกทัศน์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและสร้างกฎเกณฑ์ป้องกันปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต ขณะนี้ประเทศไทยก็ได้ยอมรับและสนับสนุนการวิจัยเซลล์ต้นกำเนิดเพื่อการบำบัดรักษาแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากผลงานวิจัยทดลองในด้านเทคโนโลยีชีวภาพนี้เป็นเครื่องบ่งชี้และเป็นตัววัดในการก้าวไปสู่การยกระดับประเทศให้เป็นประเทศที่พัฒนาและเจริญก้าวหน้าแล้ว ดังนั้นหนทางที่จะทำให้ปัญหานี้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบนความถูกต้องจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่นักกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์และวิทยาการแขนงอื่นๆ จะต้องพนักกำลังกันกำหนดมาตรการควบคุมการวิจัยทดลองในเรื่องการโคลนมนุษย์ให้ชัดเจนต่อไปอย่างมีคุณภาพ ปราศจากความคลุมเครือและความไม่แน่นอนในเรื่องของแนวปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำทั้งทางด้านจริยธรรมและความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาแก่ผู้ทรงสิทธิบัตรในการประดิษฐ์ที่ได้จากร่างกายมนุษย์เป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งความชัดเจนดังกล่าวในปัจจุบันนี้บางประเทศมีการห้ามการโคลนมนุษย์เพราะขัดต่อศีลธรรม โดยเฉพาะการโคลนเพื่อการสืบพันธุ์ ถือเป็นการเอาชนะปรากฏการณ์ธรรมชาติโดยทำให้มนุษย์เปรียบเสมือนพระเจ้าที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีมนุษย์ต้องการได้อย่างไม่รู้จัก ทั้งที่จริงชีวิตมนุษย์ควรเป็นงานสร้างสรรค์ตามธรรมชาติ มิใช่มนุษย์เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบและสร้างสรรค์ขึ้นมา แม้ปัจจุบันจะไม่มีกฎหมายประเทศใดให้การคุ้มครองการจดสิทธิบัตรในมนุษย์โดยตรง แต่ก็มีกฎหมายของประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศในปัจจุบันได้ผ่อนคลายความเข้มงวดเกี่ยวกับการขอรับสิทธิบัตรในสัตว์ลง เช่น กฎหมายสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ได้คุ้มครองการประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ และก็ได้ให้ความคุ้มครองการประดิษฐ์ที่ได้มาจากส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์แล้ว เช่น คำขอรับสิทธิบัตรในแกะชื่อ เทรซี่ ซึ่งเป็นแกะที่เกิดจากการตัดแต่งพันธุกรรม โดยมีการนำยีนของมนุษย์ใส่เข้าไปในโครโมโซมของแกะ เป็นต้น แม้ว่าเหตุการณ์ร้ายแรงจากการโคลนมนุษย์ยังไม่ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยก็ตาม แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันอย่างทั่วไปว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการบัญญัติกฎหมายและบทลงโทษไว้แล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศที่ปราศจากกฎเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ การโคลนมนุษย์จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นความผิดอาญา ก็จะเป็นที่หมายตาของนักวิจัยในการที่จะพยายามเข้ามาทำการวิจัยดังกล่าวได้ เพราะการกระทำนั้นจะไม่ถือเป็นความผิดกฎหมาย จนอาจเรียกได้ว่า เป็นประเทศที่ตอบสนองความต้องการของนานาประเทศให้เดินเข้ามาสู่ดินแดนแห่งเสรีภาพของการวิจัยทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่ไร้ขอบเขต กฎเกณฑ์ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการปฏิสนธิออกร่างกายและการรับตั้งครรภ์

หากมีการ โคลนมนุษย์ขึ้นอีก ก็จะเกิดปัญหาใหม่ทับซ้อนกับปัญหาที่เกิดจากเทคโนโลยีการเจริญพันธุ์เดิม รวมเป็นปัญหาใหญ่ที่ยากต่อการแก้ไข ประเทศไทยจึงควรรับรู้ เข้าใจ และเตรียมเครื่องมือในการรับมือกับ ปัญหาที่จะเกิดขึ้น โดยล้มเลิกหลักการ “ไว้หายแล้วล้อมคอก”

ดังนั้น ควรออกกฎหมายมาควบคุมการกระทำดังกล่าวขึ้นมาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการผนึกกำลัง ร่วมมือกันหลายแขนงเพื่อปรึกษาหารือ ขอมรับหลักการ หากมีการ โคลนมนุษย์เกิดขึ้นจริงในอนาคต ประเทศไทยจะยอมรับการ โคลนในรูปแบบใดได้ หากยอมรับการ โคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษา ก็ควร ออกกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุมให้ชัดเจนว่าประเทศไทยให้การคุ้มครองการขอรับสิทธิบัตรในการ โคลน มนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาอย่างไร มีขอบเขตในการปฏิบัติเพียงใด เพื่อป้องกันการ โคลนมนุษย์เพื่อการ สืบพันธุ์ซึ่งเป็นการทำลายความเป็นมนุษย์โดยธรรมชาติ หรือหากประเทศไทยไม่เห็นด้วยกับการ โคลน มนุษย์ไม่ว่าจะเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์ ก็ควรออกกฎหมายกำหนดมาเป็นกติกาคควบคุม เพิ่มเติมให้ชัดเจนจากมาตรา 9 (1) ว่าประเทศไทยห้ามมิให้มีการคุ้มครองการ โคลนมนุษย์ หรือสารสกัดที่ ได้จากร่างกายมนุษย์ในการขอจดสิทธิบัตรอย่างเด็ดขาดมิใช่คลุมเครืออย่างในขณะนี้ และกำหนดเพิ่มคำ จำกัดความและกรอบบรรทัดฐานการตีความในมาตรา 9 (4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หลักจริยธรรมที่ เหมาะสมจะต้องเป็นสิ่งที่นำมาพิจารณาประกอบรวมกับข้อพิจารณาทางกฎหมายและทางวิทยาศาสตร์ โดยจะต้องจัดทำกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักชีวจริยธรรมในการบังคับใช้ เพราะกฎหมายสิทธิบัตรย่อม ต้องคู่กับหลักจริยธรรมเสมอ

อย่างไรก็ดี จากปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญมากต่อสังคมไทย ทำให้ประเด็นที่จะศึกษาวิจัย เรื่องการ โคลนมนุษย์เป็นประเด็นศึกษาที่น่าสนใจ ดังนั้นในการวิจัยนี้ ผู้เขียนจึงมุ่งที่จะศึกษาเฉพาะกรณี ของการศึกษาเชิงวิเคราะห์ความเป็นมาและปัญหาของเรื่องการ โคลนมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์กับเพื่อการ บำบัดรักษาที่จะเกิดขึ้นกับสังคมไทยภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรไทย โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายสิทธิบัตร ของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส และสิงคโปร์ อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยความ คุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Paris Convention for the Protection of Industrial Property) และข้อตกลง ว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade - Related Aspects of Intellectual Property Rights/TRIPs) โดยมีประเด็นปัญหาสำคัญที่ผู้เขียนจะศึกษาวิจัย คือ ปัญหาการคุ้มครองสิทธิใน ทรัพย์สินทางปัญญาในการจดสิทธิบัตรการ โคลนมนุษย์ การกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่สามารถขอรับการจด สิทธิบัตรได้หรือไม่ ประเทศไทยควรยอมรับให้มีการจดสิทธิบัตรในการ โคลนมนุษย์หรือไม่ เนื่องจาก ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศที่ปราศจากกฏเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้ การ โคลนมนุษย์จึงไม่อาจถือ ได้ว่าเป็นความผิดอาญา จึงเป็นการเปิดกว้างให้นานาประเทศเข้ามาหาประโยชน์ได้โดยไม่มีกฎหมายห้าม

การจดสิทธิบัตรในร่างกายนุษย์อย่างชัดเจน และในส่วนของกรณีการวิจัยทดลองกรรมวิธีการโคลนมนุษย์ถือเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าด้านสาธารณสุขของประเทศ สำหรับประเทศไทยการโคลนมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการกระทำเพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์การกระทำใดเป็นสิ่งที่ประเทศไทยยอมรับสนับสนุนให้เกิดมีขึ้นได้โดยต้องวิเคราะห์ถึงผลกระทบ ข้อดี ข้อเสีย ควบคู่ไปกับหลักจริยธรรมและความถูกต้อง ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรไทย มาตรา 9 (1) (4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงนวัตกรรมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการโคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาและเพื่อการสืบพันธุ์สำหรับมวลมนุษย์ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางจริยธรรมและกฎหมาย รวมถึงวัตถุประสงค์ เงื่อนไขสำหรับการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะปัญหาการคุ้มครองการโคลนมนุษย์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร
2. เพื่อศึกษาถึงขอบเขตและแนวปฏิบัติของนักวิทยาศาสตร์ในการโคลนมนุษย์ถึงความสำคัญ ผลดี ผลเสีย และประโยชน์ของการกระทำดังกล่าวในการหาเหตุผลมาสนับสนุนว่าทำไมจึงควรมีการโคลนมนุษย์และการโคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์แบบไหนเป็นสิ่งที่ประเทศไทยยอมรับและสนับสนุนให้เกิดมีขึ้นได้
3. เพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในกฎหมายสิทธิบัตรของประเทศไทย โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายสิทธิบัตรต่างประเทศในเรื่องการโคลนมนุษย์ว่าควรอนุญาตให้ได้รับการคุ้มครองอย่างไร เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ดังกล่าว
4. เพื่อศึกษาถึงการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บางประการ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่อาจขอรับการจดสิทธิบัตรได้ในร่างกายนุษย์ และให้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการวิจัยทดลองการโคลน โดยห้ามการโคลนมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ไว้เป็นการเฉพาะให้ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักจริยธรรมหรือชีวจริยธรรม

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจุบันประเทศไทยต้องอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและนำประเทศก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วจึงให้การสนับสนุนการนำเซลล์ต้นกำเนิดของมนุษย์มาวิจัยทดลองเพื่อบำบัดรักษาโรคหรือเพื่อประโยชน์อื่นๆ แก่ประชาชนในสังคมไทย และนำมาสู่กรรมวิธีที่สำคัญในโลกยุคปัจจุบันนี้ คือกรรมวิธีการ โคลนมนุษย์ ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ให้ผลสำเร็จในการบำบัดรักษาโรคได้เป็นอย่างดี เนื่องจากร่างกายของผู้ถูกรักษาไม่ต่อต้านเซลล์ที่ได้จากกรรมวิธีนี้ แต่การกระทำดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่สามารถควบคุมได้หากมีการกระทำเพื่อหาประโยชน์จากชีวิตมนุษย์แอบแฝงมากับการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะโคลนมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์จนเป็นมนุษย์โคลนที่มีลักษณะเหมือนคนต้นแบบทุกประการ และเหล่านักวิจัย บุคคลผู้เป็นเจ้าของความคิด บริษัทเอกชนที่เป็นเจ้าของเงินลงทุน ย่อมต้องการเป็นเจ้าของครอบครองความคิด ในเทคโนโลยีอันมหัศจรรย์นี้ ดังนั้น เพื่อรับรองคุ้มครอง รวมถึงการป้องกันการกระทำอันอาจเกิดขึ้นในการ โคลนมนุษย์ จึงนำมาซึ่งประเด็นปัญหากฎหมายที่ต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองการ โคลนมนุษย์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรไทย การ โคลนมนุษย์สามารถได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิบัตรไทยอย่างไรและการ โคลนมนุษย์ทั้งเพื่อการบำบัดรักษา และเพื่อการสืบพันธุ์การกระทำใดเป็นสิ่งที่สังคมไทยยอมรับ จากปัญหาดังกล่าวควรมีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมการวิจัยทดลองให้อยู่ในขอบเขตความถูกต้องเป็นการเฉพาะ และควรแก้ไขกฎหมายความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในการจดสิทธิบัตรที่ประเทศไทยไม่มีการห้ามการกระทำดังกล่าวโดยกำหนดเงื่อนไข สิ่งที่ไม่อาจขอรับการจดสิทธิบัตรได้ในร่างกายมนุษย์ให้ชัดเจน เพื่อควบคุมนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่อาจเกิดขึ้นถ้าเส้นความเป็นมนุษย์โดยธรรมชาติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะกรณีปัญหาความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในการจดสิทธิบัตรการ โคลนมนุษย์ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ควรได้รับอนุญาตให้มีการคุ้มครองหรือไม่และที่เปิดช่องว่างให้นานาประเทศเข้ามาทำการวิจัยทดลองในสิ่งที่เป็นการไม่เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์หรือความต้องการที่จะเป็นเจ้าของเหนือชีวิตมนุษย์ และประเด็นปัญหาทางจริยธรรมการยอมรับให้มีการ โคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์ในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม รวมถึงการเสนอแนะแนวทางในการกำหนดขอบเขตการทดลองวิจัยที่เกี่ยวข้องกับร่างกายมนุษย์อย่างชัดเจนและออกกฎหมายห้ามการโคลนมนุษย์ที่ยังไม่มีในสังคมไทย

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นการค้นคว้าวิจัยแบบเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตทั้ง ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ โคลนมนุษย์ที่มีการคุ้มครองสิทธิใน ทรัพย์สินทางปัญญาและหลักจริยธรรมหรือชีวจริยธรรมในระดับประเทศและระดับสากล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงวัตรกรรมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการ โคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษา และเพื่อการสืบพันธุ์ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางจริยธรรมและกฎหมาย รวมถึงวัตถุประสงค์ เจตนาใจ การใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะปัญหาการคุ้มครองการ โคลนมนุษย์ภายใต้กฎหมาย สิทธิบัตร
2. ทำให้ทราบถึงขอบเขตและแนวปฏิบัติของนักวิทยาศาสตร์ในการ โคลนมนุษย์ถึงความสำคัญ ผลดี ผลเสีย และประโยชน์ของการกระทำดังกล่าวในการหาเหตุผลมาสนับสนุนว่าทำไมจึงควรมีการ โคลนมนุษย์และการ โคลนมนุษย์เพื่อการบำบัดรักษาหรือเพื่อการสืบพันธุ์แบบไหนเป็นสิ่งที่ประเทศไทย ยอมรับและสนับสนุน ให้เกิดขึ้นได้
3. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในกฎหมายสิทธิบัตรของ ประเทศไทยและต่างประเทศในเรื่องการ โคลนมนุษย์และการป้องกันการกระทำที่เกิดจากการวิจัยดังกล่าว ให้สอดคล้องกับหลักจริยธรรมหรือชีวจริยธรรม ตลอดจนไม่เป็นการละเมิดต่อทบัญญัติแห่งกฎหมาย
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ทั้งวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางที่อาจเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหากฎหมายสิทธิบัตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่อาจขอรับการจดสิทธิบัตรได้ในร่างกายมนุษย์ และให้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการวิจัยทดลอง การโคลน โดยห้ามการ โคลนมนุษย์เพื่อการสืบพันธุ์ไว้เป็นการเฉพาะให้ชัดเจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลัก จริยธรรมหรือชีวจริยธรรมเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ภายใต้แนว ทางการออกกฎหมายที่มีหลักจริยธรรมเป็นแกนกลาง